Järvenpään kaupungin esi- ja perusopetuksen oppilaaksi ottamisen periaatteet

1.11.2026 alkaen

Sisällysluettelo

1 Opetuspaikan osoittaminen 3
1.1 Oppilas muuttaa Järvenpäähän 5
1.1.1 Esiopetus 5
1.1.2 Perusopetus 6
1.2 Oppilas muuttaa Järvenpään sisällä 6
1.2.1 Esiopetus 6
1.2.2 Perusopetus 6
1.3 Joustava perusopetus 7
1.4 Ruotsinkielinen opetus 7
1.5 Oppilas aloittaa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa 7
2 Toissijainen oppilaaksiotto 8
2.1 Esiopetus 8
2.2 Perusopetus 8
2.2.1 Toisen kunnan oppilaat 10
2.3 Painotettu opetus 10

1 Opetuspaikan osoittaminen

Perusopetuslain (628/1998) *4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään kunnassa asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta.*

Järvenpään kaupungin koulut muodostavat yhden oppilaaksiottoalueen. Pääsääntöisesti koulupaikka osoitetaan oppilaan väestörekisterissä olevan osoitteen mukaan lähimmästä koulusta. Ensisijaisen oppilaaksioton määrittelyssä otetaan huomioon ryhmäkohtaiset oppilasmäärät suhteessa opetuspaikkojen ja opetusryhmien lukumäärään. Oppilaalle voidaan osoittaa kouluksi turvallisen ja lyhyen matkan päässä oleva muu kuin lähimpänä oppilaan asuinpaikkaa oleva koulu, jos koulujen välisiä oppilas- tai perusopetusryhmämääriä on tarvetta tasata.

Perusopetusryhmien laskennan perusteluokkakoko on 25 oppilasta.

Perusopetuslain mukaan opetusryhmä on enintään 20 oppilasta silloin, kun ryhmään sijoitetaan varhennetun oppivelvollisuuden oppilas. Lisäksi toimivaltaisen viranhaltijan päätöksellä yleisryhmän ryhmäkoosta voidaan tarvittaessa poiketa sitä pienentämällä, jotta opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet (PoL 30 §). Opetusryhmiä tarkastellaan lukuvuoden päättyessä ennen seuraavan lukuvuoden alkua.

Toimivaltainen viranhaltija voi perustellusta syystä osoittaa koulupaikan myös perusteluokkakoosta ylöspäin poiketen. Opetusryhmiä tarkastellaan lukuvuoden päättyessä ennen seuraavan lukuvuoden alkua.

Esiopetuksen oppilasmäärä määräytyy varhaiskasvatuslaissa (540/2018) ja -asetuksessa (753/2018 § 1) säädetyn päiväkodin ryhmäkoon ja henkilöstömitoituksen mukaisesti.

Varhaiskasvatusjohtaja päättää vuosittain esiopetuksen järjestämispaikoista. Esiopetusryhmän koko on vähintään 13 lasta.

Esiopetuspäätös perustuu lapsen väestörekisterin mukaiseen kotiosoitteeseen. Kotiosoitteen perusteella selvitetään ensin mahdollisimman tarkasti, missä koulussa lapsi tulee aloittamaan perusopetuksen. Esiopetuspaikka osoitetaan siitä esiopetuksen järjestämispaikasta, josta kyseiseen kouluun siirrytään.

Ensisijainen opetuspaikka osoitetaan oppilaalle kun

- Lapsi aloittaa esiopetuksen
- Oppilas aloittaa 1. luokan
- Oppilas siirtyy 7. luokalle
- Oppilas muuttaa Järvenpäähän
- Oppilas muuttaa Järvenpään sisällä
- Oppilas aloittaa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa

Mikäli oppilaita on enemmän kuin opetusryhmissä on tilaa, oppilaaksiotto tapahtuu seuraavassa etusijajärjestyksessä

1. Terveydentila tai muu oppilashuollollinen syy
2. Sisarusperiaate
3. Matka

1. Terveydentila tai muu oppilashuollollinen syy
Ensin oppilaaksiotossa huomioidaan lapsen terveydentila tai muu erityinen syy, joka tulee huomioida esiopetuspaikkaa ja tulevaa koulupaikkaa osoitettaessa. Tässä tarkoitettu syy on sellainen, jolla on suoranainen vaikutus siihen, millainen opetuksen järjestämispaikka tilojensa puolesta lapselle soveltuu (esimerkiksi tilojen esteettömyys). Huoltajan tulee toimittaa lääkärin- tai asiantuntijalausunto ennen opetuspaikan osoittamista.

Muulla oppilashuollollisella syyllä tarkoitetaan oppilaan tarvetta sellaiseen erityiseen tukeen tai erityisopetukseen, jonka järjestämisedellytykset on huomioitava tulevaa koulua ja esiopetuspaikkaa määritettäessä.

Lapsen terveydentilaan tai muuhun oppilashuollolliseen syyhyn vetoaminen edellyttää aina tapauskohtaista ja moniammatillista harkintaa. Harkinta pohjautuu ensisijaisesti käytettävissä olevien tilojen soveltuvuuteen, ei maantieteelliseen sijaintiin. Jos on katsottu, että lapsen terveydentila tai muu oppilashuollollinen syy edellyttää esi- tai perusopetuksen järjestämistä muussa kuin lapselle muutoin osoitetun lähikoulun mukaisessa järjestämispaikassa, voidaan opetuspaikka järjestää tarpeeseen soveltuvammasta järjestämispaikasta.

2. Sisarusperiaate
Seuraavana huomioidaan sisarusperiaate. Sisarusperiaate koskee saman perheen samassa kotiosoitteessa asuvia vanhempia sisaruksia. Sisarusperiaatteen katsotaan esiopetuspaikkaa

osoitettaessa toteutuvan, kun lapselle myönnetystä esiopetuksen järjestämispaikasta siirrytään samaan kouluun kuin missä perheen vanhempi sisarus on. Koulupaikkaa osoitettaessa osoitetaan nuoremmalle samassa osoitteessa asuvalle sisarukselle sama lähikoulu, jossa vanhempi sisarus on oppilaana päätöksentekohetkellä. Sisarusperiaate koskee myös uusperheen sisaruksia, joilla on sama kotiosoite.

Sisarusperustetta ei sovelleta, jos huoltaja ei sitä halua tai vanhempi sisarus on päätöksentekohetkellä kyseisen koulun ylimmällä luokalla, painotetussa opetuksessa, toissijaisena oppilaana, valmistavan opetuksen ryhmässä tai erityisluokalla. Sisarusperiaatetta ei myöskään sovelleta lapsen nuorempiin, varhaiskasvatusikäisiin sisaruksiin.

3. Matka
Seuraavaksi huomioidaan matka väestörekisterin mukaisesta kotiosoitteesta osoitettavaan opetuspaikkaan. Perusopetuksen lähikoulun osoittamisen perusteissa koulumatka huomioidaan niin, että koulumatkasta tulee oppilaan ikä ja kehitystaso huomioiden mahdollisimman turvallinen ja lyhyt. Lähikouluksi voidaan osoittaa muukin kuin oppilaan asuinpaikkaa fyysisesti lähinnä oleva koulu. Esiopetuspaikkapäätöksessä otetaan huomioon samat periaatteet.

1.1 Oppilas muuttaa Järvenpäähän

1.1.1 Esiopetus

Toisesta kunnasta tai ulkomailta Järvenpäähän muuttavalle lapselle voidaan osoittaa esiopetuspaikka, kun perhe on tehnyt esiopetushakemuksen ja ilmoittaa tulevan osoitteen ja muuttopäivän. Mikäli päätös tehdään esiopetusehdotusten normaalissa aikataulussa, eikä tuleva osoite ole vielä nähtävissä väestötietojärjestelmässä, tehdään päätös ehdollisena. Päätös tulee voimaan vain siinä tapauksessa, että ilmoitettu osoite on voimassa esiopetuspäätöksen astuessa voimaan.

Mikäli esiopetuspaikat on ehditty jo osoittaa, myönnetään muuttavalle lapselle esiopetuspaikka mahdollisuuksien mukaan edellisiä kriteerejä noudattaen tai siitä esiopetuksen järjestämispaikasta, josta vapaa paikka löytyy. Myös tässä tapauksessa päätös on ehdollinen siihen saakka, että uusi osoite on nähtävillä väestötietojärjestelmässä.

1.1.2 Perusopetus

Toisesta kunnasta tai ulkomailta Järvenpäähän muuttavalle oppilaalle osoitetaan ensisijainen koulupaikka, kun muutto on väestörekisterin mukaan tapahtunut.

1.2 Oppilas muuttaa Järvenpään sisällä

1.2.1 Esiopetus

Lapsen muuttaessa Järvenpään sisällä on huoltajan mahdollista toivoa esiopetuspaikan siirtämistä toiseen järjestämispaikkaan, mikäli muutto vaikuttaa myös lapsen tulevan koulun määrittelyyn. Mikäli esiopetuspaikat on ehditty jo osoittaa, tai esiopetuskausi on käynnistynyt, myönnetään muuttavalle lapselle esiopetuspaikka mahdollisuuksien mukaan edellisiä kriteerejä noudattaen, mikäli haetussa esiopetuksen järjestämispaikassa on vapaita paikkoja. Huoltajan tulee aina ilmoittaa osoitteen muuttumisesta.

Mikäli muutto on tiedossa jo esiopetuspaikkojen suunnitteluvaiheessa, noudatetaan oppilaaksioton periaatteita.

1.2.2 Perusopetus

Järvenpään sisällä muuttavan oppilaan ensisijainen koulupaikka tarkistetaan aina, kun osoitteen muutos on väestörekisterin mukaan tapahtunut. Huoltajan tulee aina ilmoittaa osoitteen muuttumisesta.

Oppilaalle osoitetaan uusi koulupaikka, jos jokin muu kuin entinen koulu on lähempänä uutta kotia. Muuttava oppilas saa halutessaan jatkaa koulunkäyntiä toissijaisena hakijana vanhassa koulussa lukukauden loppuun asti. Huoltajat huolehtivat tuolloin koulumatkakustannuksista. Mikäli oppilas haluaa jatkaa edelleen vanhassa koulussaan, huoltaja voi hakea oppilaalle toissijaista koulupaikkaa.

Poikkeuksena ne huoltajat, jotka ilmoittavat perheen muutosta ennen seuraavan lukuvuoden alkua keväällä 1. tai 7. luokalle ilmoittautumisen yhteydessä. Tällöin oppilaalle osoitetaan ensisijainen koulupaikka uuden osoitteen perusteella, mutta päätös tehdään ehdollisena. Päätös tulee voimaan vain siinä tapauksessa, että ilmoitettu osoite on voimassa 1.8. Mikäli osoite ei näy

väestörekisterijärjestelmässä ko. päivänä, oppilaalle osoitetaan koulupaikka olemassa olevan osoitteen mukaisesti.

1.3 Joustava perusopetus

1.4 Ruotsinkielinen opetus

Niille oppilaille, joiden äidinkieli on ruotsi, tai huoltaja valitsee opetuskieleksi ruotsin, järjestetään ruotsinkielinen perusopetus sopimuksen mukaan yhteistyökunnan kanssa.

Ruotsinkielinen esiopetus järjestetään ostopalveluna yksityisessä päiväkodissa.

1.5 Oppilas aloittaa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa

Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu kaikille niille esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joilla ei ole vielä tarvittavia kielellisiä valmiuksia perusopetuksessa opiskeluun. Opetukseen voivat osallistua sekä vasta maahan muuttaneet että Suomessa syntyneet maahanmuuttajataustaiset oppilaat. Valmistavan opetuksen tavoitteena on vahvistaa lapsen kielitaitoa sekä valmiuksia esi- ja perusopetusta varten. Opetus perustuu erilliseen perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaan.

Esiopetusikäisten perusopetukseen valmistava opetus järjestetään inklusiivisesti siinä kunnallisessa esiopetusryhmässä, johon lapselle on osoitettu esiopetuspaikka. Valmistava opetus on osa esiopetuksen muuta opetusta ja toimintaa.

Valmistavan opetuksen oppilaille osoitetaan koulupaikka joko perusopetukseen valmistavan opetuksen ryhmästä tai yleisopetuksen ryhmästä, jolloin oppilas osallistuu inklusiiviseen valmistavaan opetukseen. Valmistavaa opetusta annetaan pääsääntöisesti yhden lukuvuoden oppimäärän verran. Perusopetukseen valmistavan opetuksen jälkeen oppilas siirtyy osoitteen mukaiseen lähikouluun etusijajärjestyksen mukaisesti.

2 Toissijainen oppilaaksiotto

Oppilas voi pyrkiä myös muuhun kuin hänelle osoitettuun kouluun tai esiopetuksen järjestämispaikkaan, jolloin oppilaaksi ottamisen periaatteeksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Tässä tapauksessa puhutaan toissijaisesta oppilaaksiotosta.

2.1 Esiopetus

Huoltajien on mahdollista kieltäytyä lapselle osoitetusta esiopetuspaikasta ja hakea toissijaista esiopetuksen järjestämispaikkaa. Toissijaisten hakemusten käsittelyssä sovelletaan yhdenvertaisia valintaperusteita. Mikäli toissijaisia hakijoita on enemmän kuin opetusryhmässä on vapaita paikkoja, tapahtuu toissijaisen esiopetuspaikan osoittaminen seuraavassa etusijajärjestyksessä. Uusia opetusryhmiä ei toissijaisen haun perusteella perusteta. Kriteeristö perusteluineen on avattu tarkemmin kappaleessa 1. Opetuspaikan osoittaminen.

1. Terveydentila tai muu oppilashuollollinen syy
2. Sisarusperiaate
3. Matka
4. Arpa

Alkuperäisen esiopetusehdotuksen hylkääminen ja toissijaisen hakemuksen tekeminen ei automaattisesti tarkoita uuttaa esiopetuspaikkaa. Mikäli toissijaisen hakemuksen perusteena on jokin muu kuin yllä mainitut syyt, vaikuttaa päätöksentekoon ensisijaisesti lapsen alustavasti määritelty tuleva koulu, kuten esiopetusehdotusta tehdessä. Tällöin esiopetuspaikka määräytyy alkuperäisen päätöksen mukaisesti.

Mikäli toissijaisessa haussa edelliset kriteerit täyttävät useampi lapsi kuin minkä verran paikkoja voidaan myöntää, ratkaistaan valinta viimekädessä arvalla.

2.2 Perusopetus

Kunta voi päättää, että sen järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia. (Perusopetuslaki 28 ja 32 §.) Toissijaisesta oppilaaksiotosta puhutaan silloin, kun huoltaja

hakee lapselle oppilaspaikkaa muusta kuin tälle osoitetusta ensisijaisesta koulusta (perusopetuslaki 28 §).

Toissijaisia hakijoita voidaan ottaa vain, jos koulussa on vapaita oppilaspaikkoja. Perusopetusryhmän laskennallisen koon ollessa 23 tai enemmän, toissijaista oppilaaksiottamista ei tehdä, vaan oppilaalle tehdään kielteinen päätös. Toissijaisten hakijoiden hakemukset käsitellään erikseen ilmoitetun aikataulun mukaisesti. Uusia opetusryhmiä tai lisäresurssia ei kohdenneta koululle toissijaisen paikan vuoksi.

Toissijainen koulu ei ole perusopetuslain määrittämä lähikoulu eli huoltaja vastaa mahdollisista koulumatkojen järjestämisestä ja matkakustannuksista. Poikkeuksena voidaan huomioida ne oppilaat, joille syntyisi myös lähikouluun oikeus koulumatkaetuuteen, eivätkä aiheutuvat kustannukset ylitä koulumatkakustannuksia ensisijaiseen kouluun.

Oppilaan nuoremmalle sisarukselle ei ole sisarusperusteeseen liittyvää oikeutta päästä samaan kouluun.

Toissijaisen haun kautta oppilas otetaan vapaaksi jääneille oppilaspaikoille seuraavassa etusijajärjestyksessä:

1. Oppilas asuu Järvenpäässä
2. Oppilaalla on asiantuntijan lausunto terveydentilasta tai muusta oppilashuollollisesta seikasta, joka tulee huomioida koulua osoitettaessa. Syyn täytyy suoranaisesti vaikuttaa siihen, mikä koulu oppilaalle soveltuu.
3. Sisarusperuste kuten ensisijaisen oppilaaksioton etusijajärjestyksessä.
4. Koulun lähialueelta pois muuttanut oppilas, joka asuu edelleen Järvenpäässä, mutta haluaa jatkaa nykyisessä koulussaan.
5. Koulumatka

Jokaisen kriteerin kohdalla käytetään tarvittaessa lisäksi arvontaa, mikäli kyseisen kriteerin perusteella kouluun olisi tulossa enemmän oppilaita kuin kouluun mahtuu.

2.2.1 Toisen kunnan oppilaat

Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisille perusopetusta. Toiseen kuntaan muuttaneen oppilaan opetuksesta on vastuussa oppilaan uusi asuinkunta.

Toisessa kunnassa asuva oppilas voi hakea Järvenpäähän toissijaisena hakijana.
Toisen kunnan oppilaiden matkakustannukset jäävät huoltajien tai oman asuinkunnan maksettavaksi. Oppilaan nuoremmalle sisarukselle ei ole sisarusperusteeseen liittyvää oikeutta päästä samaan kouluun.

2.3 Painotettu opetus

Painotettua opetusta järjestetään vuosiluokilla 7–9. Painotettavat aineet ovat taiteiden välinen, musiikki ja liikunta sekä matemaattis- luonnontieteelliset aineet. Painotetun opetuksen oppilaspaikka on toissijainen koulupaikka. Oppilas hakeutuu opetukseen huoltajan hakemuksesta.

Painotettuun opetukseen haetaan 6. luokalla. Mikäli hakijoita on alle 16, painotettua opetusta ei aloiteta. Painotettuun opetukseen valinta tapahtuu soveltuvuuskokeen kautta. Hyväksymisen edellytyksenä on vähintään 30 % saaminen soveltuvuuskokeiden kokonaispistemäärästä. Kuhunkin painotettuun opetukseen hyväksytään enintään 25 soveltuvuuskokeessa korkeimmat hyväksytyt pistemäärät saanutta oppilasta.

Soveltuvuuskoe järjestetään, jos hakijoita on vähintään 16. Uusintasoveltuvuuskoe järjestetään viikon sisällä varsinaisesta soveltuvuuskokeesta. Oppilas voi osallistua uusintasoveltuvuuskokeeseen vain, jos hän on ollut koepäivänä sairaana.

Oppilaspaikat on tarkoitettu ensisijaisesti järvenpääläisille oppilaille. Ulkopaikkakuntalaisia voidaan ottaa painotettuun opetukseen vain, jos järvenpääläisiä kriteerit täyttäviä hakijoita ei ole riittävästi aloituspaikkoihin nähden. Opetukseen valitulla ei ole lähtökohtaisesti oikeutta koulumatkaetuuteen.

Painotettuun opetukseen valitun oppilaan nuoremmalla sisaruksella ei ole sisarusperusteeseen liittyvää oikeutta päästä samaan kouluun.

Painotetun opetuksen oppilaat sijoitetaan opetusryhmiin pedagogisesti tarkoituksenmukaisella tavalla. Tämä ei aina tarkoita, että painotetun opetuksen oppilaat opiskelevat samalla luokalla.

Varasijalle valitseminen

Jos painotettuun opetukseen on valintakriteerit täyttäviä hakijoita enemmän kuin oppilaspaikkoja, otetaan valintakriteerin täyttävät hakijat varasijoille soveltuvuuskokeen tulosten mukaisessa järjestyksessä.

Jos oppilaspaikkoja vapautuu ennen lukuvuoden alkua, kutsutaan vapautuneelle oppilaspaikalle varasijalle valittu hakija varasijalistan mukaisessa järjestyksessä.